

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างเป็นแนวคิดการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
- 2.2 แนวคิดกลุ่มความรู้
- 2.3 แนวคิดความเข้าใจ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม
- 2.5 การวัดผลภาษาอังกฤษ
- 2.6 จิตความสามารถของมหาวิทยาลัยแม่โจ้กับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558
- 2.7 ข้อมูลพื้นฐานของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- 2.8 งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มก่อตั้งเมื่อเดือน กรกฎาคม พ.ศ.2504 โดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา หรือ Association of South East Asia ขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ต่อมาใน พ.ศ.2510 ได้มีการจัดตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยสมาชิก 5 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ ได้ร่วมลงนามในปฏิญญากรุงเทพฯ หรือ ที่เรียกว่า ปฏิญญาอาเซียน และในปี พ.ศ.2527 มีการขยายสมาชิกภาพเพิ่มอีก 1 ประเทศคือ บรูไน จากนั้นเวียดนามเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 ในปี พ.ศ.2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและพม่าได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกพร้อมกันในปี พ.ศ.2540 และประเทศกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกในปี พ.ศ.2542 รวม 10 ประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน ฉบับที่ 2 เพื่อประกาศจัดตั้งสมาคมอาเซียน หรือ ASEAN Community ภายในปี พ.ศ.2563 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน

โดยในด้านการเมืองให้มีการจัดตั้ง “ประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political Security Community (ASPC) ด้านเศรษฐกิจให้มีการจัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้มีการจัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) (ศูนย์บรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2555)

2.1.1 ความจำเป็นในการก่อตั้งอาเซียน

ประเทศผู้ร่วมก่อตั้งเห็นว่าการตั้งองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาคน่าจะมีส่วนช่วยป้องกันการเกิดความขัดแย้ง และส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยในปฏิญญากรุงเทพฯ ได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์สำหรับอาเซียนไว้ 7 ประการ ได้แก่ ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีเสถียรภาพ สันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการฝึกอบรมและการวิจัย ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การค้า การคมนาคม การสื่อสาร และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ

นับตั้งแต่ก่อตั้งประเทศสมาชิกอาเซียนพยายามส่งเสริมการการยึดมั่นในบรรทัดฐานร่วมกัน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบาย ความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างกันมีส่วนช่วยป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดปัญหาในภูมิภาค ทำให้ไม่เกิดสงครามระหว่างกัน และยังประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเวทีที่ประเทศมหาอำนาจหลายประเทศเข้าร่วมหารือในฐานะประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partnership) รวมทั้งความร่วมมือในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (ASEAN Plus Three) นอกจากนี้อาเซียนยังสร้างเวทีหารือด้านการเมืองและความมั่นคงซึ่งเป็นเพียงเวทีเดียวในภูมิภาคอาเซียน-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum – ARF) และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit)

อาเซียนได้วางรากฐานของการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคโดยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) และยังมีความตกลงอื่น ๆ ทั้งในอาเซียนเองและกับประเทศคู่เจรจา เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนเป็นระบบเศรษฐกิจที่เปิดต่อประชาคมโลก ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ความร่วมมือสาขาอื่น และส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดในภูมิภาค (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2553: 1-3)

2.1.2 กฎบัตรอาเซียน

กฎบัตรอาเซียน คือ ธรรมนูญของอาเซียนที่จะทำให้อาเซียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นการวางกรอบกฎหมายตลอดจนโครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน โดยนอกจากการประมวลสิ่งที่ถือเป็นค่านิยม หลักการ และแนวปฏิบัติในอาเซียนมาประกอบกันเป็นข้อปฏิบัติอย่างเป็นทางการสำหรับสมาชิกแล้ว ยังมีการปรับปรุงแก้ไขและสร้างกลไกใหม่ขึ้นพร้อมกับการกำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรสำคัญในอาเซียน ตลอดจนความสัมพันธ์ในการดำเนินการขององค์กรเหล่านี้เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2553: 3-4) ซึ่งในกฎบัตรอาเซียนมีเนื้อหาและประเด็นสำคัญดังนี้

1) อารัมภบท ประกอบด้วย ความเป็นมาของอาเซียน เหตุผลในการจัดทำกฎบัตร การสร้างประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วย 3 เสาหลัก และการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

2) บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purpose and Principles) ระบุเป้าหมายของอาเซียน และหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่าง การพัฒนาส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ ได้แก่ เรื่อง อำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การเคารพเรื่องแตกต่าง เป็นต้น

ทั้งนี้ในบริบทที่เกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาได้มีการระบุไว้ในบทที่ 1 ในข้อย่อที่ 10 ความว่า “เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านความร่วมมือที่ใกล้ชิดในด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาคมอาเซียน”

3) บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) ให้สถานะของบุคคลแก่อาเซียนในการทำนิติกรรมต่างๆ

4) บทที่ 3 สมาชิกภาพ กำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิก

5) บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) ประกอบด้วยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Councils) องค์กรรัฐมนตรีเฉพาะสาขา (ASEAN Sector Ministerial Bodies) เลขาธิการอาเซียนและสำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) คณะผู้แทนถาวรประจำ

อาเซียน (Committee of Permanent Representatives to ASEAN) สำนักงานเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) กลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียน (ASEAN Human Rights Body) และมูลนิธิอาเซียน (ASAEN Foundation)

6) บทที่ 5 องค์การที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน ได้แก่ องค์การรัฐสภา คือ สมัชชารัฐสภาอาเซียน องค์การภาคธุรกิจ องค์การภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน กลุ่ม Think Tank องค์การด้านการศึกษา และองค์กรอื่น ๆ

7) บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต หลักเกณฑ์ในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่บุคลากรต่าง ๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียน

8) บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ คงไว้ซึ่งหลักการตัดสินใจโดยการปรึกษาหารือและฉันทามติ ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานของอาเซียน

9) บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท ส่งเสริมการใช้กลไกระงับข้อพิพาท

10) บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน งบประมาณของอาเซียนได้จากการที่รัฐสมาชิกต้องจ่ายเท่าๆ กัน และงบประมาณได้จากการระดมทุน การบริจาคของรัฐสมาชิก ภาคเอกชน หรือแหล่งทุนภายนอก

11) บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ ประธานองค์กรต่างๆ ของอาเซียนจากประเทศเดียวกันตามการหมุนเวียนเพื่อให้การทำงานเป็นเอกภาพ การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียน การกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

12) บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม (1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ (2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (One Vision, One Identity, One Community) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี) และเพลงอาเซียน (ASEAN Anthem) โดยกำหนดให้มีการเปิดเพลงอาเซียนก่อนการประชุมของอาเซียน

13) บทที่ 12 ความสัมพันธ์ภายนอก กำหนดบทบาทของอาเซียนในความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกกลุ่มหรือองค์กรระหว่างประเทศ เน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค โดยอาเซียนจะเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มกันในระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ

14) บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย ระบุถึงพันธกรณีของสมาชิกในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายและความตกลงของอาเซียน ทั้งนี้กฎบัตรจะมีผลบังคับใช้เมื่อทุกประเทศให้สัตยาบันและสามารถแก้ไขบทบัญญัติได้หลังจากที่มีผลบังคับใช้ 5 ปีหรือตามที่ได้อำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

การศึกษาบทบาทสำคัญในการสนับสนุนภารกิจของอาเซียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายและหลักการของอาเซียนที่มุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่มีประชาชนในภูมิภาคอาเซียนเป็นศูนย์กลาง การลดช่องว่างความแตกต่างทางเศรษฐกิจและระดับของการพัฒนาระหว่างอาเซียนเก่ากับอาเซียนใหม่ (CLMV) ที่นับว่าเป็นประเด็นสำคัญในลำดับต้นๆ ของอาเซียน (สำนักงานยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2553: 5)

2.1.3 การมีส่วนร่วมด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมือของอาเซียน

ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของอาเซียน กลไกความร่วมมือด้านศึกษานับได้ว่าเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดการพัฒนาในวงกว้างและส่งผลกระทบต่อเป้าหมายของการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 15 ให้ความสำคัญกับบทบาทภาคการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคมอันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจ ความแน่นแฟ้น และความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งได้ตกลงที่จะดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคการศึกษาในการเสริมสร้างประชาคมอาเซียน ดังนี้

บทบาทภาคการศึกษาในเสาการเมืองและความมั่นคง ได้แก่ การสนับสนุนความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎบัตรอาเซียนผ่านหลักสูตรอาเซียนศึกษาในโรงเรียนรวมถึงการแปลเป็นภาษาประจำชาติในอาเซียน การเน้นหลักการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและสันติภาพในหลักสูตรโรงเรียน การส่งเสริมความเข้าใจความหลากหลายผ่านการฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนและการจัดทำข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เข้าถึงกันได้ และการจัดให้มีรูปแบบของการแลกเปลี่ยนทัศนคติในด้านต่างๆ ของผู้นำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

บทบาทของภาคการศึกษาในเสาเศรษฐกิจ ได้แก่ การพัฒนากรอบทักษะฝีมือในแต่ละประเทศสมาชิกเพื่อนำไปสู่การจัดทำกรอบการยอมรับคุณสมบัติร่วมของอาเซียน การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียนด้วยการพัฒนาบัญชีรายการระดับภูมิภาคของวัสดุสารสนเทศด้านการศึกษาที่มีในอาเซียน การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือในอาเซียนด้วยความพยายามที่จะปกป้องและปรับปรุงมาตรฐานด้านอาชีพบนขีดความสามารถของอาเซียนสู่ระดับภูมิภาคและนานาชาติ และตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และการผลักดันให้มีการพัฒนามาตรฐานสมรรถนะร่วมสำหรับการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษา

บทบาทของภาคการศึกษาในเสาสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ การพัฒนาเนื้อหาพร้อมด้านอาเซียนสำหรับโรงเรียน การเสนอให้มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาด้านศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษา การเสนอให้ภาษาของอาเซียนเป็นวิชาเลือกภาษาต่างชาติในโรงเรียน การส่งเสริมโครงการระดับภูมิภาคที่สร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียนในหมู่เยาวชน การ

สนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชนชนบท การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดให้มีการประชุมวิจัยด้านวิชาการของอาเซียนเพื่อส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาในภูมิภาค การส่งเสริมความเข้าใจอันดีและตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมและประเด็นสำคัญอื่นๆ ในอาเซียนด้วยการประมวลไว้ในหลักสูตรและการมอบรางวัล “โรงเรียนสีเขียวของอาเซียน” และการร่วมจัดกิจกรรมฉลองวันเกิดอาเซียนตลอดเดือนสิงหาคม

2.1.4 ยุทธศาสตร์การศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ.2558 โดยสำนักงานยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

วิสัยทัศน์: บัณฑิตไทยมีความสามารถในระดับสากลและมีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

พันธกิจ: อุดมศึกษาไทยผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพระดับสากลและมีความตระหนักการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน และอุดมศึกษาไทยพัฒนาศักยภาพในการจัดการอุดมศึกษาให้มีคุณภาพร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

เป้าหมาย: ประกอบด้วย 5 ด้าน

- ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตไทยอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับบัณฑิตในประเทศสมาชิกอาเซียน

- สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ.2558

- สถาบันอุดมศึกษาไทยมีจำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี

- จำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาไทยสามารถทำงานทั้งในหน่วยงานระหว่างประเทศ บริษัทข้ามชาติในประเทศ และ/หรือประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียนเพิ่มขึ้นในแต่ละปี

- จำนวนนักศึกษาอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 25 ต่อปี

ตัวชี้วัด 5 ด้าน ตามเป้าหมาย ประกอบด้วย

- คะแนนการทดสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์มาตรฐานสากลของนักศึกษาไทยโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น

- จำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับอาเซียนและภาษาของประเทศสมาชิก

- จำนวนกิจกรรมทางวิชาการที่ทำร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน

- จำนวนบัณฑิตไทยทำงานในหน่วยงานระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติในไทย และ/หรือประกอบการในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

- จำนวนนักศึกษาอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ดังกล่าว สกอ.ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 3 ด้าน โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มขีดความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล มาใช้ในการศึกษา โดยมีรายละเอียดของยุทธศาสตร์ ดังนี้

กลยุทธ์ในการดำเนินการ ประกอบด้วย การพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยในระดับที่ใช้ในการทำงานได้ และพัฒนาสมรรถนะการประกอบอาชีพและการทำงานข้ามวัฒนธรรมของบัณฑิตไทย

มาตรการที่ควรพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและระบบการวัดผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การศึกษาระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา

2) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ รวมทั้งภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

3) ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนและความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และการวิจัยด้านอาเซียนศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน

4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนักศึกษาโดยการโอนถ่ายหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของไทยกับประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

5) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์และเปิดโอกาสให้นักศึกษาไทยได้แสดงความสามารถในเวทีระดับนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอาเซียน รวมถึงกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักในการเป็นพลเมืองอาเซียน

กิจกรรมหรือโครงการที่ สกอ. ควรริเริ่ม สนับสนุน หรือกำหนดนโยบาย

1) การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการกำหนดมาตรฐานการวัดสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของบัณฑิต

2) การผลิตบัณฑิตและพัฒนาอาจารย์ด้านการสอนภาษาอังกฤษ

3) การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน

4) การจัดสรรทุนเพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในอาเซียนและการพัฒนาระบบการถ่ายโอนหน่วยกิตในอาเซียน

5) การจัดกิจกรรมเพื่อเปิดโลกทัศน์นักศึกษาไทยสู่นักศึกษาอาเซียน(สำนักงานยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ, 2553: 69-70)

2.2 แนวคิดกลุ่มความรู้

การศึกษาของบลูมและคณะ ได้แยกจุดประสงค์ของการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ภาควิชาปัญญหรือความรู้ความคิด (Cognitive Domain) ภาควิชาหรือความรู้สึกและอารมณ์ (Affective Domain) และภาคปฏิบัติ (Psychomotor Domain) (อนก เพียรอนุคุณบุตร, 2527) โดยในการศึกษาค้นคว้าวิจัยได้เลือกแนวคิดภาควิชาปัญญหรือความรู้ความคิด (Cognitive Domain) มาใช้ในการศึกษา

อนก เพียรอนุคุณบุตร (2527: 256-280) ได้กล่าวถึง ภาควิชาปัญญหรือความรู้ความคิด (Cognitive Domain) ว่าประกอบด้วยจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสมองแบ่งเป็น 6 ชั้น คือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

1. ความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง การจำข้อเท็จจริง รายละเอียดของเรื่องราวปรากฏการณ์แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ระลึกสิ่งเหล่านี้ออกมาได้ เช่น ข้อความในตำราอภิปรายคำบรรยายของอาจารย์ สิ่งที่เป็นความรู้ความจำมีทั้งที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยหรือเป็นกลุ่มของข้อเท็จจริงที่ผูกพันกันซับซ้อนก็ได้ความรู้ความจำจึงมีหลายระดับ

1.1 ความรู้ในเนื้อเรื่อง (Knowledge of Specific) ซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และนิยามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงเฉพาะอย่าง (เวลา ปรากฏการณ์ บุคคล สถานที่ แหล่งข่าว ฯลฯ)

1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ (Way & Means) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน (Convention) ความรู้เกี่ยวกับลำดับขั้นและแนวโน้ม (Trends & Sequence) ความรู้เกี่ยวกับจำแนกประเภท (Classification) ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ (Criteria) ความรู้เกี่ยวกับวิธีการหรือระเบียบวิธี (Methodology)

1.3 ความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง (Universal & Abstraction) ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักการ (Principle) และข้อสรุป ความรู้ในทฤษฎีและโครงสร้างของทฤษฎีหรือกฎต่าง ๆ

2. ความเข้าใจ (Comprehension) ความเข้าใจในความสามารถดัดแปลง ให้ความหมายและขยายให้กว้างไกลออกไปอย่างสมเหตุสมผล แสดงออกด้วยการแปลความหมายของสิ่งต่างๆ ได้ เช่น แปลความหมายข้อความ สามารถตีความหมายของเรื่องนั้นได้ และสามารถขยายความหมายของนัยและเรื่องราวของเรื่องนั้นได้

3. การนำไปใช้ (Application) การนำไปใช้เป็นความสามารถในการนำเอาความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวใด ๆ ที่ตนมีอยู่แล้วไปแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ทำนองเดียวกับเรื่องนั้นได้ ความสามารถชนิดนี้

แสดงออกเป็นพฤติกรรมได้หลายอย่าง เช่น อธิบายปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ด้วยหลักวิชาที่รู้อยู่แล้วได้ แก้ปัญหาได้ บอกเหตุผลของการปฏิบัติในการแก้ปัญหาได้

4. การวิเคราะห์ (Analysis) การวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะสิ่งสมบูรณ์ใดๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามหลักการและกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจริงได้ การวิเคราะห์มี 3 ระดับ

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบ (Analysis of Element) เป็นการแยกแยะองค์ประกอบที่มีอยู่ว่า ส่วนใดเป็นชนิดอะไร เช่น แยกแยะจนเห็นว่าส่วนใดสำคัญ เป็นแก่นแท้ เป็นสมมติฐาน เป็นมูลเหตุ เป็นผลลัพธ์ ฯลฯ

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) เป็นความสามารถในการค้นหา ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสำคัญว่าส่วนใดมีความสัมพันธ์กันแบบใด เช่น เป็นเหตุเป็นผลกัน สอดคล้องกัน ขัดแย้งกัน สนับสนุนกัน

4.3 วิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organization Principle) วิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการแยกแยะจนเห็น โครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของเรื่องราวว่าองค์ประกอบ ย่อยๆ นั้นคุมกันอยู่เป็นเอกรูปได้นั้นเนื่องด้วยอะไร ด้วยหลักการใดเป็นสำคัญ เป็นการค้นหาหลักการที่ เป็นแกนของเรื่องราวนั้นทั้งหมด

5. สังเคราะห์ (Synthesis) การสังเคราะห์เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยๆ เข้าด้วยกันกลายเป็นสิ่งใหม่ที่สมบัติต่างจากส่วนประกอบย่อยอันเดิม การสังเคราะห์แยกออกเป็น 3 ประเภท คือ

5.1 สังเคราะห์สิ่งสื่อสาร (Production of Unique Communication) เป็นการนำความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ มาผสมผสานเพื่อเกิดข้อความ ผลผลิต หรือการกระทำใหม่ๆ ใดๆ ที่ใช้สื่อสาร ความคิดและอารมณ์ได้ แสดงออกในรูปของการพูด เขียน แสดง เช่น แสดงความคิดเห็นได้ สรุปวิจารณ์ ได้ อภิปรายได้อย่างมีคุณภาพ

5.2 สังเคราะห์แผนงาน (Production of Plan) เป็นความสามารถในการกำหนดแผนงาน แนวทาง ขั้นตอนในการปฏิบัติล่วงหน้าเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือเกณฑ์และมาตรฐานที่วางไว้โดยกำหนด ความสัมพันธ์เข้ากับองค์ประกอบย่อยๆ ให้สอดคล้องรับกันสนิท

5.3 สังเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงนามธรรม (Derivation of a Set of Abstraction Relation) เป็นความสามารถในการเอาความสำคัญและหลักการต่างๆ มาผสมผสานให้เป็นเรื่องเดียวกัน สำเร็จเป็น รูปเป็นสิ่งใหม่ เป็นส่วนหนึ่งของ “ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์”

6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการวินิจฉัยแล้วตัดสินใจดีราคาบ่งบอกคุณค่าสิ่งต่างๆ โดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งสำหรับยึดเป็นข้ออ้างอิง การประเมินมี 2 ระดับ คือ

6.1 ประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายใน (Internal Criteria) เป็นการประเมินที่ใช้ข้อเท็จจริงต่างๆ เท่าที่มีอยู่ในเรื่องราวที่ตนเองมาเป็นหลักในการพิจารณาว่า มีความแม่นยำตรงตามหลักตรรกะหรือไม่ องค์ประกอบมีความสอดคล้องเป็นอันเดียวกันหรือไม่ (Consistency) ความเหมาะสมและประสิทธิภาพของวิธีการและปฏิบัติ ความสมเหตุสมผลของข้อสรุป

6.2 ประเมินโดยใช้เกณฑ์ภายนอก (External Evidence) เป็นการประเมินที่ใช้เกณฑ์นอกเรื่องราวที่กำลังประเมินมาเป็นเกณฑ์ในการประเมิน เช่น เกณฑ์ของอีกสาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2540) ได้จำแนกความรู้ออกเป็น 12 ลักษณะ ดังนี้

1. ความรู้เฉพาะเรื่อง (Knowledge of Specifics)
2. ความรู้เกี่ยวกับศัพท์เทคนิคหรือศัพท์เฉพาะ (Knowledge of Terminology)
3. ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Knowledge of Facts)
4. ความรู้เกี่ยวกับแนวทางและวิธีการจัดการกับปัญหาเฉพาะ (Knowledge of Way of Dealing with Specifics)
5. ความรู้เกี่ยวกับแบบแผนนิยม (Knowledge of Conventions)
6. ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับขั้นตอนตามเหตุและผล (Knowledge of Trends and Sequence)
7. ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกและจัดประเภท (Knowledge of Classification and Categories)
8. ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ (Knowledge of Criteria)
9. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ (Knowledge of Methodology)
10. ความรู้เกี่ยวกับหลักการทั่วไปและความรู้ที่เป็นนามธรรมในสาขาวิชา (Knowledge of Universals and Abstractions in Field)
11. ความรู้เกี่ยวกับหลักการและข้อสรุปทั่วไป (Knowledge of Principles and Generations)
12. ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures)

จากแนวคิดเกี่ยวกับความรู้สรุปได้ว่า ความรู้เป็นความสามารถทางสมอง แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ (1) ความรู้ความเข้าใจในข้อเท็จจริงต่าง (2) ความเข้าใจคือความสามารถในการตีความข้อเท็จจริงนั้นๆ ได้ (3) การนำไปใช้คือสามารถนำความรู้ความเข้าใจในข้อเท็จจริงนั้นๆ ไปใช้แก้ปัญหาได้ (4) การวิเคราะห์ คือสามารถบอกถึงความสัมพันธ์ของข้อเท็จจริงต่างๆ ได้ (5) การสังเคราะห์ คือสามารถแสดง

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่เพิ่มจากข้อเท็จจริงนั้นๆ ได้ และ (6) การประเมินค่า คือ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ของข้อเท็จจริงได้อย่างมีหลักเกณฑ์และมีมาตรฐาน

2.3 แนวคิดความเข้าใจ

อนЕК เพียร์รอนกุลบุตร (2547: 81-82) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นความสามารถทางสมองที่สำคัญและเน้นมากที่สุดอย่างหนึ่งในการเรียน การสอน นับเป็นความสามารถขั้นต้นของปัญญา การที่เราเข้าใจสิ่งใดเราจะต้องรู้ความหมายย่อย ความหมายสรุป และขยายออกจากสิ่งนั้นไปได้อย่างสมเหตุสมผล โดยอาศัยความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาผสมผสานกัน

การแสดงออกของความเข้าใจ ผู้ที่มีความเข้าใจเรื่องใดจะสามารถแสดงออกโดยการแปลความหมายของสิ่งนั้นได้ หรือตีความรวมสรุปของเรื่องนั้นได้และ/หรือสามารถขยายให้กว้างไกลไปจากข้อมูลที่มีอยู่ ความรู้ความเข้าใจจึงแสดงออกได้ 3 ระดับ คือ

1. การแปลความ (Transition) หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของคำ ข้อความ ภาพ การกระทำ สัญลักษณ์ใดๆ ตามท้องเรื่องนั้นอย่างถูกต้องว่าหมายถึงอะไร โดยสามารถแสดงออกในภาษาใหม่ที่ไม่เหมือนกับข้อความที่ให้ไว้หรือในรูปการสื่อสารอื่น มิใช่เป็นการแปลคำออกมาตรงๆ อย่างคำศัพท์ในพจนานุกรมแต่ต้องแปลตามนัยของเรื่องราวนั้น ตามเงื่อนไขแวดล้อมของคำนั้น ข้อความนั้น หรือการกระทำนั้น

2. การตีความ (Interpretation) การตีความเป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของส่วนประกอบย่อย จับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยๆ แล้วนำมาจัดลำดับใหม่เป็นรูปร่างใหม่จนสามารถนำมาสรุปเป็นอีกนัยหนึ่งได้ ซึ่งนับว่าเป็นการสรุปผลของการแปลความส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้ความหมายหมายใหม่อีกอย่างหนึ่ง

3. ความขยายความ (Extrapolation) ความเข้าใจระดับการขยายความนี้ เป็นความสามารถในการขยายความหมายและนัยของเรื่องนั้นๆ ให้กว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริง หรือข้อมูลเดิมที่มีอยู่ได้ซึ่งเป็นความสามารถในการประมาณ (Estimate) การพยากรณ์ (Predict) ที่อยู่บนรากฐานของความเข้าใจแนวโน้ม (Trends) ความโน้มเอียง (Tendencies) หรือเงื่อนไข (Condition) ที่กล่าวถึงนั้น ผู้ที่จะขยายความได้อย่างสมเหตุสมผลต้องอาศัยการตีความและแปลความหมายเป็นพื้นฐาน อาจขยายความในรูปของจินตภาพ

จากแนวคิดความเข้าใจสรุปได้ว่า ความเข้าใจหมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายตามเรื่องนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องว่าหมายถึงอะไร เป็นการสรุปผลของการแปลความส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อให้ได้ความหมายใหม่อีกอย่างหนึ่ง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อม

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของความพร้อมในหลายความหมาย “ความพร้อม” เป็นคำวิเศษณ์ หมายถึง ครบถ้วน “ความพร้อม”เป็นคำนาม หมายถึง ความครบครันหรือมีทุกอย่างครบแล้ว “ความพร้อม” เป็นคำแสดงกิจาร่วมหรือในเวลาเดียวกันหรือในทำนองนั้น เช่น ไปพร้อมกัน ถึงพร้อมกันโดยปริยายหมายความว่า ครบครัน ส่วนคำว่าครบครันหมายถึง พร้อมเพรียง ไม่ขาดเหลือ บริบูรณ์ เช่น งานพร้อม ดีพร้อม เติร์มพร้อม เช่น พร้อมแล้ว

บรรจบ จันทรเจริญ (2534: 17) ได้ให้ความหมายว่า ความพร้อมหมายถึง สภาวะหรือลักษณะของบุคคลที่กระทำการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีสภาพการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจหรือความกระตือรือร้นเพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งเกิดจากวุฒิภาวะ ประสบการณ์ และอารมณ์

พรณี ชูชัย เชนจิต (2535: 15) กล่าวว่า ความพร้อม เป็นสภาวะที่สมบูรณ์ของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างบังเกิดผล

นฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2540: 25) (อ้างถึงใน เบญมาศ วัชรโรภาส, 2545: 12)) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความพร้อมว่าประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านร่างกาย เช่น วุฒิภาวะการเจริญเติบโตของอวัยวะในร่างกาย
2. ด้านสติปัญญา เช่น การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนหรือปฏิบัติ
3. ด้านอารมณ์และสังคม เช่น ความพึงพอใจต่อสิ่งที่มากระตุ้นหรือสิ่งที่จะเรียนรู้
4. ด้านจิตวิทยาและสิ่งแวดล้อม เช่น ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียนรู้หรือปฏิบัติ

แสงเดือน ทวีสิน (2545: 52-53) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการเรียนรู้ว่ามี 2 แนวทาง คือ

1. ความพร้อมเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Natural Readiness Approach) ความพร้อมของผู้เรียนจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ การที่จะทำอะไรก็ตามไม่ควรจะเป็นการเร่ง เพราะการเร่งจะไม่ทำให้เกิดประโยชน์ใดๆ ตรงกันข้ามการเร่งจะทำให้เกิดผลเสียตามมาคือทำให้เกิดการท้อถอยและเบื่อหน่ายในการเรียนรู้

2. ความพร้อมเกิดจากการกระตุ้น (Guide Experience Approach) ความพร้อมเป็นสิ่งที่กระตุ้นได้ การจัดประสบการณ์จะก่อให้เกิดความพร้อมได้โดยตรง

จากนิยามศัพท์ความพร้อมดังกล่าว สรุปได้ว่า ความพร้อมเป็นสภาวะที่สมบูรณ์ของบุคคลที่จะกระทำการกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีสภาพของการเตรียมการ ความถนัด ความพอใจ หรือความกระตือรือร้นเพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมนั้นๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ

2.5 การวัดผลภาษาอังกฤษ

ในกฎบัตรอาเซียนข้อที่ 34 บัญญัติไว้ว่า “The Working Language of ASEAN shall be English” ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือ “ภาษาอังกฤษ” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเลืกวัดความพร้อมของนักศึกษาด้วยภาษาอังกฤษ ซึ่งการวัดผลภาษาอังกฤษที่เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับมีด้วยกัน 3 ประเภท ดังนี้

2.5.1 การสอบ TOEIC

TOEIC ย่อมาจาก Test of English for International Communication ข้อสอบ TOEIC เป็นแบบทดสอบภาษาอังกฤษสมิทธิภาพ (Proficiency Test) ที่ใช้อยู่ทั่วไปในภาคธุรกิจทั้งภาครัฐและเอกชน TOEIC จัดทำขึ้นโดยสถาบัน Educational Testing Service (ETS) ที่เมืองพริ้นส์ตัน รัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกว่า เป็นองค์กรชั้นนำในด้านการพัฒนาแบบทดสอบต่างๆ เช่น TOEFL, GMAT, GRE, SAT เป็นต้น

TOEIC เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสามารถ ตั้งแต่ผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษในระดับเริ่มต้น จนถึงผู้ที่ใช้ ภาษาอังกฤษได้ในระดับใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา TOEIC เป็นแบบทดสอบมาตรฐาน เช่นเดียวกับ แบบทดสอบอื่นๆ เช่น TOEFL, SAT, GMAT ในประเทศไทยหน่วยงานต่างๆ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานการบิน การเงิน การโรงแรมและบริษัทข้ามชาติต่างๆ ได้นำ TOEIC ไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ กัน บางแห่งเพื่อคัดเลือกเข้าทำงาน บางแห่งใช้เพื่อวัดระดับความสามารถทางการใช้ภาษาของพนักงาน

TOEIC เป็นแบบทดสอบภาษาอังกฤษที่ถือเป็นมาตรฐานสากล ที่นำมาใช้วัดระดับความสามารถในการฟังและการอ่าน และทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยผลคะแนน TOEIC สามารถนำไปใช้ได้ทั่วโลกทั้งหน่วยงานการศึกษา หน่วยงานการบิน โรงแรม บริษัทข้ามชาติ การเงิน การธนาคาร ผู้ที่ต้องการสอบ TOEIC สามารถสอบได้ตลอดทั้งปี และคะแนนที่ได้ศูนย์สอบ TOEIC ที่รับรองผลสอบคะแนนที่สอบได้มีอายุ 2 ปีนับจากวันสอบ โดยคะแนน TOEIC เริ่มจาก 10 คะแนนถึง 990 คะแนน โดยแบ่งคะแนนการฟังเป็น 5-495 คะแนน และการอ่าน 5-495 คะแนน

2.5.2 การสอบ TOEFL

TOEFL (Test of English as a Foreign Language) เป็นการทดสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานของภาษาอังกฤษอเมริกัน ซึ่งได้รับการออกแบบมาเพื่อประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (ESL Learners) ซึ่งปัจจุบันประเทศต่างๆ กว่า 130 ประเทศ และสถาบันการศึกษากว่า 7,500 แห่งทั่วโลก ใช้ผลคะแนน TOEFL ในการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เข้าสมัครต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงเกือบทุกมหาวิทยาลัยในอเมริกา

อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแคนาดา ที่ใช้คะแนน TOEFL สำหรับการรับเข้าเรียน และการให้ทุนการศึกษา

ข้อสอบ TOEFL มีอยู่สองแบบด้วยกัน คือ TOEFL IBT (Internet-based Format หรือ การสอบผ่านอินเทอร์เน็ต) และ TOEFL PBT (Paper-based หรือ การใช้กระดาษในการทำข้อสอบ) ในปัจจุบัน ประเทศไทยใช้การสอบแบบ TOEFL IBT ทั้งหมด ยกเว้นศูนย์สอบ TOEFL ที่ไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต จะใช้การสอบในรูปแบบของ TOEFL PBT แทน โดยผลคะแนน TOEFL สามารถใช้ได้เป็นระยะเวลา 2 ปี

การสอบ TOEFL IBT เป็นการสอบทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องใช้ทักษะภาษาอังกฤษทั้งการพูด ฟัง อ่าน และเขียนในการสอบ โดยการสอบในแต่ละส่วนจะเชื่อมโยงกันทั้งหมด ซึ่งการสอบแบบใหม่นี้จะช่วยลดจุดด้อยของนักศึกษาต่างชาติบางคนที่ได้คะแนนสอบดี แต่ไม่สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างที่ควรจะเป็น การสอบครั้งนี้จึงเหมือนการจำลองการเข้าไปศึกษาจริงในสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่อาจารย์ผู้สอนได้พูดถึงบทเรียนต่างๆ และการให้ที่บ้านเพื่อให้ทำรายงานและนำเสนอต่อหน้าอาจารย์ เรียกว่าการสอบในระบบใหม่นี้ไม่ได้ใช้เพียงทักษะด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้นในการสอบแต่ละส่วน แต่การสอบในแต่ละส่วนต้องใช้ทักษะอื่นด้วย เช่น การสอบเขียน ต้องฟังสิ่งที่เขาพูด หรือสิ่งที่เขาให้มาตั้งแต่เริ่มสอบจนเข้าใจเสียก่อนที่จะเขียนตอบได้ ไม่ใช่ให้เขียนตามโจทย์ที่ให้มาแบบ Essay ในแบบเดิมอีก ซึ่งระบบใหม่ทำให้รับรู้ถึงทักษะทางภาษาอังกฤษของแต่ละคนอย่างแท้จริง

ข้อดีของการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการสอบ คือ ความสะดวกในการสอบเพราะมีศูนย์สอบเพิ่มขึ้น และส่วนการสอบ Speaking นั้นสามารถส่งถึงศูนย์ใหญ่ที่อเมริกาได้ทันที ซึ่งก็หมายถึงการประเมินผลคะแนนจะสะดวกรวดเร็ว และเป็นมาตรฐานเดียวกันหมด รวมถึง การสมัครสอบ และการรับผลคะแนนแบบออนไลน์นั้นก็ง่ายดายมากขึ้นอีกด้วย

2.5.3 การสอบ IELTS

IELTS (International English Language Testing System) หรือ การทดสอบภาษาอังกฤษระดับนานาชาติ คือ การวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการไปศึกษาต่อ หรือรับการฝึกอบรมในต่างประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา สหรัฐอเมริกา และผู้ที่มีความประสงค์จะย้ายถิ่นฐาน ไปยังประเทศออสเตรเลีย หรือนิวซีแลนด์

การสอบ IELTS ได้รับการออกแบบเพื่อใช้ประเมินความสามารถด้านภาษาของผู้สมัครสอบที่ต้องการ เรียน หรือทำงานในสถานที่ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร โดยจะใช้ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สมัครสอบอย่างมีประสิทธิภาพใน 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การอ่าน การเขียน และ การพูด รวมถึงความรู้ทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ในการใช้ภาษา

IELTS เป็นการสอบที่เป็นความร่วมมือระหว่าง The University of Cambridge ESOL Examinations (Cambridge ESOL), British Council และ IDP : IELTS Australia ซึ่งการสอบ IELTS ถือได้ว่าเป็นตัวสอบที่ใช้ประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ได้มาตรฐาน ระดับนานาชาติสูงสุด ซึ่งครอบคลุมทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะไม่ว่าจะเป็น การฟัง การอ่าน การเขียน และการพูด นอกจากนี้ การสอบ IELTS ยังเป็นการสอบได้รับการยอมรับจากมหาวิทยาลัยและบริษัทต่างๆ ในหลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร และ สหรัฐอเมริกา อีกทั้งยังเป็นที่ยอมรับของสถาบัน กองตรวจคนเข้าเมือง และองค์กรของรัฐบาลอีกหลายแห่ง

ข้อสอบ IELTS มีทั้งหมด 2 แบบด้วยกัน ได้แก่ แบบ Academic และ General Training ซึ่งข้อสอบทั้งสองแบบมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ที่ต่างกันไป (เด็กอิงก์อินฟอร์เมชัน เซ็นเตอร์, 2555)

การศึกษาเรื่องการวัดผลภาษาอังกฤษดังกล่าวจะใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการประเมินความพร้อมด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งประกอบด้วยทักษะในด้านการพูด การฟัง การอ่าน การเขียน และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.6 จิตความสามารถของมหาวิทยาลัยแม่โจ้กับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558

ในโครงการทบทวนงานด้านนโยบาย (Retreat) ของสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2555 เรื่อง จิตความสามารถของมหาวิทยาลัยกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 สำนักงานสภามหาวิทยาลัยได้ประมวลผลสรุปข้อคิดเห็น ดังนี้

2.6.1 ข้อเสนอแนะจากการระดมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ในการระดมความคิดเห็นได้ใช้วิสัยทัศน์ “บัณฑิตไทยมีความสามารถในระดับสากล และมีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก” ตามกรอบยุทธศาสตร์อุดมศึกษา ไทยในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นแนวทางในการระดมความคิดเห็นและได้มาซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ คือ การเพิ่มจิตความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล การพัฒนาความเข้มแข็งของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการประชาคมอาเซียน และการส่งเสริมบทบาทของอุดมศึกษาไทยในประชาคมอาเซียน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงเฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การเพิ่มจิตความสามารถของบัณฑิตให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล โดยมีรายละเอียดของความคิดเห็นต่าง ๆ ดังนี้

1) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- สามารถอ่าน เขียน ภาษาอังกฤษได้ในระดับดี มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน รู้จริง รู้ลึก รู้กว้าง อดทน สู้งาน ใฝ่รู้ รับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะความเป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความสุนทรีย์ทางอารมณ์ รู้จักสร้างความสัมพันธ์และร่วมงานกับผู้อื่นได้ดี มีความสุภาพ อ่อนโยน เป็นลักษณะเด่นและเป็นที่ยอมรับ

- มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตรในระดับสากล พัฒนาตัวเองให้มีความรู้ความเข้าใจลักษณะงานตามสาขาวิชาชีพของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) การพัฒนาภาษาต่างประเทศหรือภาษาอาเซียนโดยเจ้าของภาษา

- จัดโซนนานาชาติในมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างบรรยากาศการสื่อสาร เช่น มีผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษให้นักศึกษาได้เข้าพบปะ พูดคุย หรือมีห้องมัลติมีเดียให้นักศึกษาเข้าไปใช้บริการเว็บไซต์เรียนภาษาอังกฤษ และเสียงตามสายมีภาษาอังกฤษสอดแทรก

- ส่งเสริมให้นักศึกษาสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ มีการค้นคว้าจากสื่อต่างประเทศ เช่น ภาพยนตร์ วารสาร รายการวิทยุ โทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ หรือการใช้สื่อสมัยใหม่ เช่น Facebook Twitter

- กำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านภาษาของนักศึกษา และมีการทดสอบ Proficiency ทางด้านภาษาอังกฤษ จัดคอร์สอบรมภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพ

- ส่งเสริมภาษาที่สามโดยเฉพาะภาษาอาเซียนและภาษาจีน ให้โอกาสกับนักศึกษาได้เรียนพิเศษภาษาอาเซียนราคาถูกหรือฟรี

- ทุกคณะควรมีวิชาเลือกเป็นภาษาต่างประเทศ เพิ่มความเข้มข้นในการเรียนภาษาอังกฤษในระบบวิชาหลัก มุ่งเน้นภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่นักศึกษาต้องรู้มากกว่าต้องเรียน

- มหาวิทยาลัยควรเพิ่มหน่วยงานด้านภาษาที่มีอยู่และควรจัดให้ศูนย์ภาษาให้เหมือนกันทั้ง 3 วิทยาเขต โดยจัดให้มีการทดสอบ Exit-Exam

- ควรมีระบบการฝึกงานสหกิจศึกษาเพื่อให้ได้ประสบการณ์ในด้านการใช้ภาษากับสถานประกอบการที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานหรือการไปฝึกงานต่างประเทศ

3) การปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อรองรับความเป็นสากล

- พัฒนานักศึกษาให้มีความสมดุลตามลำดับคือ (1) สมอง-สติปัญญา (2) จิตใจ และ (3) กาย
- ควรจัดตั้งชมรม สโมสรภาษาต่างประเทศแก่นักศึกษาและชมรมนักศึกษาต่างชาติ

(อาเซียน) โดยจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น จัดค่ายพัฒนาภาษาต่างประเทศ ค่ายสิ่งแวดล้อม ใต้ฟ้าที่ อภิปราย บรรยาย นิทรรศการอาเซียน กำหนดวันภาษาอังกฤษหนึ่งวันต่อสัปดาห์ เป็นต้น

- การรับนักศึกษาในอาเซียนเข้ามาเรียนในคณะต่างๆ เพิ่มขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในอาเซียนแก่นักศึกษาทุกคณะ

- กิจกรรมพัฒนานักศึกษาส่งเสริมให้นักศึกษาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่มอาเซียน (Online Friends)
- ควรเปิดศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียนและจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษา เพื่อการศึกษาเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้ามวัฒนธรรม ประเพณี และสังคมของประเทศต่างๆ และให้มีกิจกรรมในการช่วยสอนภาษาของแต่ละประเทศกับนักศึกษาไทยที่มีความสนใจภาษานั้นๆ อย่างต่อเนื่อง
- กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมเน้นวิชาการมากกว่าสันทนาการ

2.7 ข้อมูลพื้นฐานคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2.7.1 ประวัติความเป็นมาของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้ถูกจัดตั้งตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 114 ตอนที่ 19 ก เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2540 เพื่อผลิตบัณฑิตในสาขาที่ขาดแคลน คือ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และสาขาอุตสาหกรรมเกษตร ในเบื้องต้นการจัดตั้งคณะนั้นเป็นการรวมตัวระหว่างภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตรซึ่งเดิมสังกัดในคณะธุรกิจการเกษตร ซึ่งรับผิดชอบผลิตบัณฑิตหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่องในสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอาหารกับภาควิชาเกษตรกลวิธานซึ่งเดิมสังกัดในคณะผลิตกรรมการเกษตรเข้าด้วยกัน

2.7.2 ปรัชญาของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

ผลิตและพัฒนาบัณฑิตด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ให้เป็นผู้อุดมด้วยปัญญา มีคุณธรรมและจริยธรรม

2.7.3 วิสัยทัศน์ของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

มีความเป็นเลิศด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรในภูมิภาคอาเซียน

2.7.4 พันธกิจของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

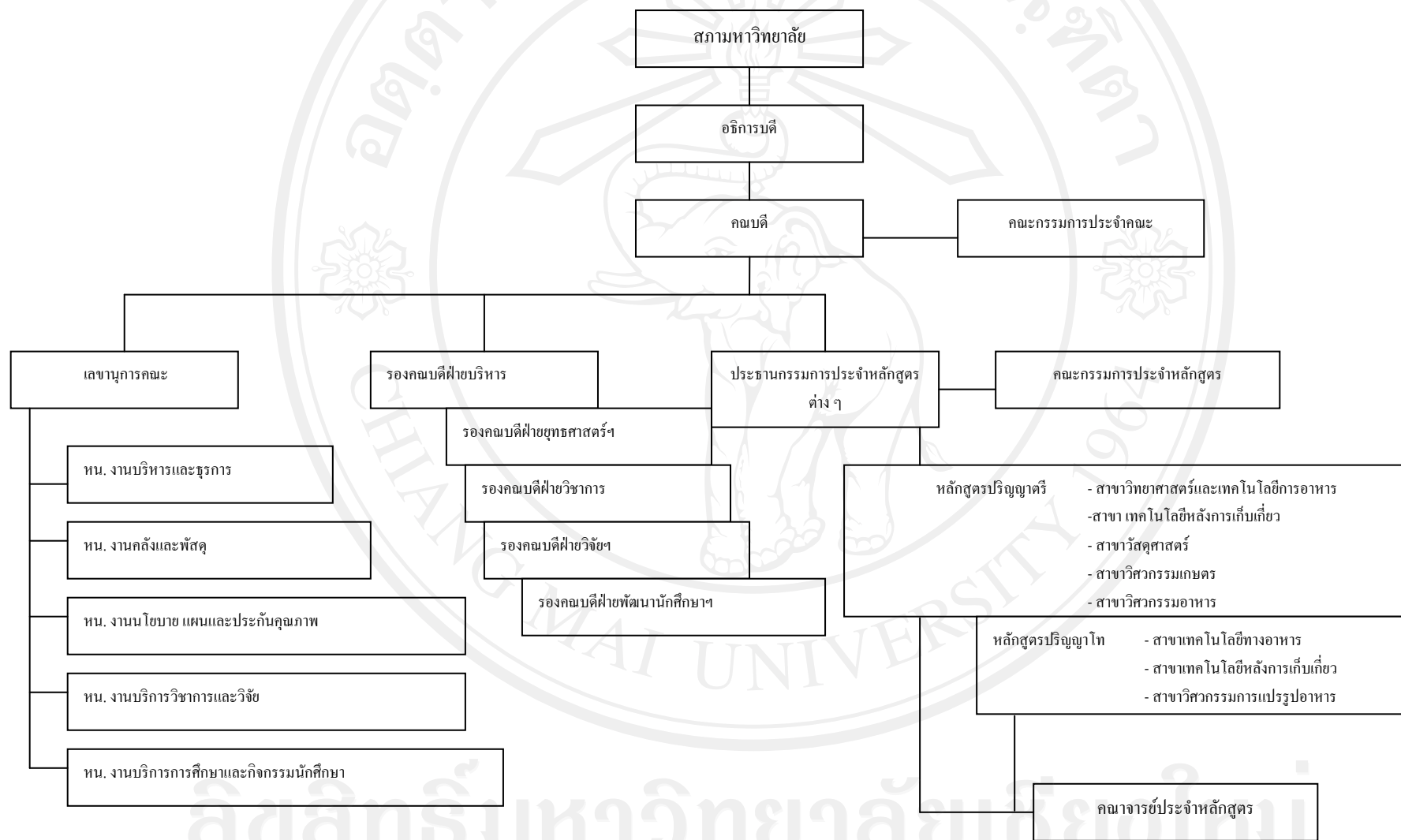
1. ผลิตและพัฒนาบัณฑิตที่มีความรู้และความชำนาญทางด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงตนตามศีลธรรมและวัฒนธรรมที่พึงงามของชาติ
2. สร้างและเผยแพร่นวัตกรรมและองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรสู่สังคม
3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. สร้างระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใสในการบริหารงาน

2.7.5 วัตถุประสงค์ของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

1. ผลิตและพัฒนาบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร สาขาวิชาวิศวกรรมอาหาร สาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว สาขาวิชาเทคโนโลยีทางอาหาร และสาขาวิชาอุตสาหกรรมการยาง ให้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ มีคุณธรรม สามารถดำรงตนตามศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงามของชาติ
2. สร้างนวัตกรรมและองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
3. เผยแพร่นวัตกรรมและองค์ความรู้ด้านวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
4. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.7.6 โครงสร้างคณะ

ในการดำเนินงานตามพันธกิจต่างๆ นั้น คณะฯ ได้จัดแบ่งโครงสร้างของหน่วยงานตามลักษณะและหน้าที่การทำงานของคณะฯ โดยคำนึงถึงความชัดเจน และความสอดคล้องคล่องตัวในการปฏิบัติ และเหมาะสมกับขนาดของคณะฯ ดังแสดงตามภาพ 2.1

ภาพ 2.1 โครงสร้างของหน่วยงานตามลักษณะและหน้าที่ของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร

2.7.7 หลักสูตรและจำนวนนักศึกษา

ปัจจุบัน คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ได้เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีรวม 5 หลักสูตร และปริญญาโทรวม 3 หลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ตาราง 2.1 หลักสูตรที่เปิดสอนของคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

หลักสูตร	จำนวนนักศึกษา / คน
หลักสูตรปริญญาตรี	
(1) วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	248
(2) วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว	173
(3) วิศวกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร	171
(4) วิศวกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมอาหาร	145
(5) วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยียางและพอลิเมอร์	142
หลักสูตรปริญญาโท	
(1) วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมการแปรรูปผลผลิตเกษตร	16
(2) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางอาหาร	23
(3) วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว	5
รวม	923

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็เรื่อง กิจรัตน์ภร (2550) ศึกษาการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ.2558 พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเตรียมความพร้อมในการรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน 2 ลักษณะคือ 1) การผนึกกำลังร่วมกัน และการดำเนินงานของแต่ละมหาวิทยาลัย กล่าวคือในด้านการเตรียมความพร้อมในรูปแบบการผนึกกำลังร่วมกันเป็นการดำเนินงานตามผลจากมติที่ประชุมอธิการบดี เช่น การนำข้อมูลจากการสำรวจผลการเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาที่ผ่านมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนา เป็นการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่ง เพื่อให้มีการศึกษาและเรียนรู้ พร้อมทั้งร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 โดยพัฒนาอาจารย์ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศ

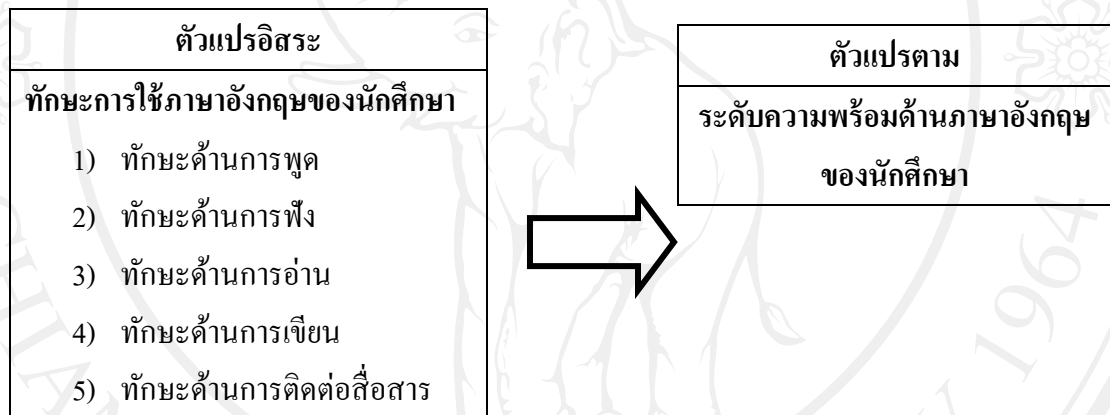
ไทย ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ ด้วยการอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา วิจัย การจัดการเรียนการสอน และประสบการณ์ด้านต่างประเทศ การจัดให้ผู้บริหารได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้กับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียน 2) การเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ละแห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏได้เตรียมความพร้อมด้านต่างๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียนในปี พ.ศ.2558 สรุปได้ 5 เรื่องสำคัญ ได้แก่ การพัฒนาคลังเวดล้อม อาคารสถานที่ การพัฒนาหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน การพัฒนานุคลากร (ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่) การพัฒนานักศึกษา และการพัฒนาศูนย์/หน่วยงานให้บริการด้านภาษา ในส่วนของปัญหาสำคัญใน การดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับการ จัดสรรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย อาจารย์ชาวต่างประเทศ ไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษามีโอกาสใช้ ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารน้อย ประชาคมของมหาวิทยาลัยยังไม่มีวามคุ้นเคยกับการดำเนิน กิจกรรมร่วมกับต่างประเทศ ผู้มีความรู้ความสามารถในบริบทของอาเซียนมีจำนวนไม่มาก และ ปัญหาการขาดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาของประเทศอาเซียน โดยได้มีการดำเนินการ ไปบ้างแล้ว ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้คณาจารย์ได้กู้ยืม เป็นทุนศึกษาต่อ อีกทั้งจัดสรร งบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น การจัดอบรมทางภาษาและส่งเสริมให้นุคลากร เข้าร่วมโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศและการศึกษาดูงานต่างประเทศ จัดให้ผู้บริหาร พนักงาน นักศึกษา ทำกิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา/ศึกษาดูงาน ณ ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น ในตอนท้ายได้เสนอแนะสำหรับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสรุปไว้หลายด้าน เช่น ในด้านหลักสูตรเห็นว่าควรเพิ่มการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ และสร้างเครือข่ายการพัฒนา หลักสูตรตามความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศมีโอกาสเลือกเรียน ในด้านการพัฒนานุคลากรเห็นว่าควรมีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์การพัฒนานุคลากร นักศึกษาและ ทรัพยากร โดยเฉพาะการพัฒนานุคลากรด้านวิเทศสัมพันธ์ ในด้านงบประมาณในการดำเนินการ เพื่อพัฒนาศักยภาพนั้นควรมีกระบวนการพัฒนาและจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และสร้างเครือข่ายเพื่อระดมสรรพกำลังความร่วมมือในการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการเพิ่มความร่วมมือด้านงบประมาณการวิจัยและจัดทำวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย ราชภัฏกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และควรมีการศึกษาดูงาน และประชุมร่วมกับมหาวิทยาลัย เครือข่ายต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันในโครงการต่างๆ

ศิริลักษณ์ อินผาง (2555) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจและทัศนคติต่อประชาคมอาเซียนของนักศึกษา และศึกษา

แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ของนักศึกษา โดยคาดหวังว่า จะนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับยุทธศาสตร์เชิงรุก การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ สามารถแข่งขันได้ ในประชาคมอาเซียน

2.9 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษารั้ครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาไว้เพื่อเป็นกรอบและเป็น แนวทางในการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังต่อไปนี้

ภาพ 2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา